

עפ"ג 19767/05/16 - ע א ר ח א נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 19767-05-16 ח א נ' מדינת ישראל

לפני: כב' הנשיא אברהם טל - אב"ד

כב' השופטת זהבה בוסתן

כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

ע א ר ח א

המערער

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בנתניה מיום 29.03.16, בת"פ 10437-12-13, לפיו הורשע המערער בתום ניהול הוכחות בניסיון התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע עבירה ובהיזק לרכוש במזיד ונידון ל-10 חודשי מאסר בפועל ולהפעלת עונש מאסר מותנה של 10 חודשים שנגזר עליו בת"פ 9655-10-10 (שלום חדרה), חלקו בחופף ובחלקו במצטבר. כך שסך הכל ירצה 15 חודשי מאסר בפועל.

כמו כן נידון המערער ל-10 ול-5 חודשי מאסר על תנאי בתנאים המפורטים בגזר הדין ולתשלום פיצוי של 2,000 ₪.

הערעור מכון כלפי עונש המאסר בפועל.

2. עפ"י הכרעת הדין ביום 29.3.13 בשעה 9:00 או בסמוך לכך, ניסה המערער להתפרץ לביתה של המתלוננת בכך ששבר את חלון חדר האוכל, הממוקם בחלקו האחורי של הבית. המתלוננת החלה לנופף בידיה מחלון הבית ופנתה בבקשת עזרה למר משה אצבט (להלן: "אצבט") שעבר ברחוב. אצבט הלך אל מאחורי הבית, לשם הפנתה אותו המתלוננת, והבחין במערער בא לכיוונו, בעודו נמצא בחצר הבית. המערער תפס את ידו, אמר לאצבט שנפל ממקרר שנמצא על רכב ועזב את המקום. אצבט המשיך להקיף את הבית והבחין כי הונח ארגז כלים גדול מתחת לחלון הבית, שהיה שבור.

גזר הדין נושא הערעור

1. הערכים המוגנים במקרה זה הם הפגיעה בקניין, בתחושת הביטחון ובפרטיותו של האדם, כתוצאה מעבירות ההתפרצות. עבירות אלה גורמות נזק כלכלי-חברתי עקיף לציבור שכן באזורים מוכי פריצות,

עמוד 1

נאלץ הציבור למגן את הבתים בצורות שונות, תוך הוצאת משאבים ותשומות ניכרות ואף דמי הביטוח, הנדרשים לצורך ביטוח תכולת הדירות, משקפים את הסיכון הקיים באזורים אלה.

2. נסיבות ביצוע העבירות מצביעות על פגיעה ממשית בערכים המוגנים.

המערער לא היסס לנסות ולפרוץ אל בית המגורים של המתלוננת לאור יום, תוך שהוא מנצל את שהייתו באזור לצרכי עבודה, על מנת לבצע את העבירות המיוחסות לו. המתלוננת שהתה בבית בעת ניסיון הפריצה ומעדותה עלה כי נגרמו לה חרדה ועגמת נפש ניכרים. בהלתה של המתלוננת הובילה אותה לצעוק לעזרת עוברים ושבים ברחוב מחלון חדרה. המערער לא הצליח להיכנס לבית ולהשלים את ביצוע ההתפרצות נוכח התערבותו של גורם נוסף אשר נחלץ לעזרת המתלוננת. עם זאת, שבר המערער את חלון חדר האוכל וגרם בכך לנזק לרכוש.

3. בחינת הפסיקה הנוגעת לענישה בגין העבירות מושא התיק דנן מצביעה, ככלל, על השתת עונשי מאסר בפועל, כאשר לא אחת נקבע מתחם העונש ההולם על 8-24 חודשי מאסר בפועל.

4. נוכח העובדה שהמעשים נושא האישום מהווים אירוע אחד, יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לשתי העבירות, הנוגעות לאותו האירוע.

5. בהתייחס לגזרי דין שנתנו במקרים דומים, ולאור מכלול הנסיבות הקשורות למעשי העבירה ולמידת אשמו של המערער, לרבות הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בערכים אלה, מתחם העונש ההולם, בגין המעשים נושא כתב האישום נע בין 7 לבין 24 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי.

אין נימוק לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

6. מתסקירו הראשון של שרות המבחן בעניינו של המערער (להלן: "**התסקיר הראשון**"), עלה כי הוא לא נטל אחריות על מעשיו והיה ממוקד בתיאור עצמו כקורבן לנסיבות חיצוניות, ללא נכונות להתמודדות עם נסיבות התנהגותו.

עיון בגזה"ד שניתן בעניינו ביום 16.8.11 בת"פ 9655-10-10 (בימ"ש השלום בכפר סבא) מלמד על כך שגם עובר לגזירת הדין הקודמת, התרשמות שירות המבחן הייתה כי אף שהמערער הודה במקרה בהזדמנות הראשונה, הרי שהוא מתמקד בעצמו, בקורבנותו וברחמים עצמיים סביב מצבו הרפואי, תנאי מעצרו והפגיעה שנגרמה לו ולבני משפחתו, תוך שאינו מבין את המשמעות הקשה של מעשיו ובמיוחד את הפגיעה באחרים.

שרות המבחן נמנע בתסקיר האמור מהמלצה טיפולית ונמנע מהמלצה להארכת עונש המאסר המותנה.

בתסקיר המשלים שהוגש בתאריך 22/3/16 (להלן: "**התסקיר השני**") נכתב שבפגישה נוספת של המערער עם קצינת המבחן, תיאר המערער את קשייו להודות בעבירה מתוך תחושת מבוכה ובושה מול ילדיו. הרקע לביצוע

העבירה תואר כפיתוי כספי הקשור במצבו הכלכלי הירוד באותה העת.

שרות המבחן ציין שקיימת התלבטות באשר להמלצתו, שכן מחד מזה 3 שנים לא נפתחו למערער תיקים חדשים ומאידך החזרתיות בהתנהגות המערער חרף המאסר המותנה מקשה על הבנת הבסיס להתנהלותו. בשים לב לכך שבתיק אחר, בו עומד המערער לדין בגין עבירות אלימות במשפחה, נעשה ניסיון להליך טיפולי, התבקשה דחייה בדיון גם בתיק דנן.

7. לא הוצג ולא נטען כי קיים קשר סיבתי בין עבירות האלימות במשפחה והתנהלות המערער בביתו לבין עבירות הרכוש נושא התיק שבנדון. בהקשרן של העבירות נושא תיק זה אין כל הליך שיקומי, שעשוי להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם. לא מדובר במקרה בו ברקע ביצוע העבירות קיימות התמכרות לסמים, התמכרות לאלכוהול או כל התמכרות אחרת. ככל שהמערער חפץ בכנות בהתמודדות טיפולית עם התנהגותו בתוך המשפחה, הוא יוכל להמשיך בתהליך הטיפול גם בכלא.

8. המערער ביצע את העבירות זמן קצר ביותר לאחר שחרורו מהכלא, כאשר עונש מאסר מותנה מהותי מרחף מעל ראשו ולא היה בכך כדי להרתיעו.

גם תוכן התסקיר האחרון מצביע על כך שהמערער לא השכיל להבהיר בצורה מפורטת וכנה מה הוביל אותו לביצוע העבירות בהן הורשע. המערער סרב לאורך ההליך המשפטי, ואף לאחר הכרעת הדין, ליטול אחריות על מעשיו או להביע חרטה בגינם. התנהלותו הדיונית של המערער גרמה לכך שהמתלוננת העידה בבית המשפט, בהתרגשות רבה ומתוך קושי לא מבוטל. בנסיבות אלה, לא ניתן לומר שקיים שיקול שיקומי המצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם, עד כדי הימנעות מהטלת מאסר בפועל. אין אף הצדקה לכריכת גזירת הדין עם התיק האחר בו המערער עומד לדין ואין מקום לדחייה נוספת של הטענות לעונש.

9. לקביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם התחשב ביהמ"ש קמא בנסיבות הבאות:

א. המערער הוא בן 59, תושב זמר, מועסק בצורה חלקית בעבודות בניין, ואב לחמישה ילדים בגילאי 17-28. אשת המערער סובלת מבעיות רפואיות שונות, שלא פורטו מפאת צנעת הפרט. המערער עבר ניתוח דיסק בשנת 2006 והוא מוסיף לסבול מכאבי גב תחתון. השתת עונש של מאסר בפועל, תפגע, מטבע הדברים, במערער ובמקורביו.

ב. המערער הורשע בעבירות המיוחסות לו בתום ניהול משפט הוכחות. כפירתו באשמה לא תיזקף לחובתו, אך המערער לא זכאי להקלה הניתנת כעניין שבשגרה, לנאשמים הנוטלים אחריות על מעשיהם, תוך חיסכון בזמן שיפוטי ובזמנם של עדי התביעה.

ג. לחובת המערער הרשעה קודמת משנת 2011 בגין 10 אשומים של עבירות רכוש, שבוצעו בין

השנים 2004-2010, ונגזרו עליו 30 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה בן 10 חודשים, שהוא בר הפעלה. העובדה שעונש המאסר המותנה לא הרתיע את המערער מלשוב ולבצע עבירות דומות זמן לא רב לאחר מכן, מלמדת כי אין עליו מורא החוק ויש חשש להישנות עבירות מצדו.

ד. מאז ביצוע העבירות חלפו כמעט 3 שנים, במהלכן לא נפתחו נגד המערער תיקים חדשים.

ה. מהתסקיר הראשון של שירות המבחן עלה שהמערער אינו נוטל אחריות על מעשיו והוא ממוקד בתיאור עצמו כקורבן לנסיבות חיצוניות, ללא נכונות להתמודד עם נסיבות התנהגותו. עם זאת, בשלוש השנים האחרונות מסתמנת רגיעה במצבו של המערער, כאשר מזה כחודש ימים הוא החל בעבודה מסודרת ובמקביל התארגן לקבלת זכויות מהביטוח הלאומי. שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית ומהמלצה להארכת עונש המאסר המותנה.

בתסקיר השני נכתב שבפגישה נוספת של המערער עם קצינת המבחן, תיאר המערער את קשייו להודות בעבירה מתוך תחושת מבוכה ובושה מול ילדיו. הרקע לביצוע העבירה תואר כפיתוי כספי, הקשור במצבו הכלכלי הירוד באותה העת. ממסמך שהתקבל ממעסיקו של המערער עולה, כי בשנים האחרונות עבד המערער כשכיר וכמנהל פרויקטים באתר בניה וכי הוא עובד אחראי ובעל מקצוע טוב.

שירות המבחן התלבט באשר להמלצתו, ונמנע לעת הזו ממתן המלצה בדבר הארכת המאסר המותנה אלא ביקש דחייה נוספת של הדיון בעניינו של המערער.

10. כלל הוא שמשנודן נאשם למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, מצווה בית המשפט על הפעלת המאסר המותנה. בפסיקה שהוגשה ע"י ב"כ המערער, בחלקה הגדול מדובר בנאשמים אשר נטלו אחריות לעבירות המיוחסות להם ללא ניהול הוכחות והופנו מיד לשירות מבחן והתסקירים שהוגשו היו חיוביים. לעיתים מדובר בפסיקה בעניינם של נאשמים אשר ברקע ביצוע עבירות הרכוש שלהם עמדה התמכרות לסמים או לאלכוהול ונאשמים אלו עברו, עובר למתן גזה"ד, הליך גמילה שיקומי משמעותי, אשר הכריע את הכף לטובת הארכת המאסר המותנה. בעניינו של המערער נעשה ניסיון טיפולי בהליך אחר ולא נמצא כי קיימים אותם טעמים מיוחדים המצדיקים הארכת המאסר המותנה.

נימוקי הערעור:

1. ביהמ"ש שגה משסרב לדחות את עניינו של המערער בכ- 3 חודשים, כהמלצת שירות המבחן, למטרת ניסיון טיפול, כפי שהוסכם. בתיק אחר בביהמ"ש השלום בכ"ס בו, במסגרת הסדר טיעון, הורשע המערער בתקיפת בתו בינואר 2013, שירות המבחן המליץ על שילובו בקבוצה טיפולית למשך 3 חודשים והדיון בעניינו נדחה. לא היה נגרם כל נזק בדחיית עניינו של המערער בשלושה חודשים ובקבלת תסקיר משלים.

2. הנזק שנגרם הסתכם בחלון שבור, העבירה בוצעה ב- 29.03.13, לפני למעלה משלוש שנים, ומאז ביצועה לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים. המאסר המותנה, שהיה תלוי ועומד כנגדו, הושת בגין הרשעה אחת בעבירות ישנות, כשהאחרונה בוצעה לפני שש שנים ולמעט הרשעה זו הורשע בבניה ללא היתר.
3. ביהמ"ש קמא שגה בקביעה שהיענות לבקשת הדחייה משמעותה כריכת גזר הדין לתיק המתנהל בביהמ"ש השלום בכ"ס, שכן המלצת שירות המבחן לדחיית מועד היא עצמאית על אף העובדה שהמערער נשלח להליך טיפולי בתיק האחר. מדובר אומנם בשני הליכים משפטיים אחרים, אך באותו נאשם ובמערכת אחת עם שיקולים זהים.
4. ביהמ"ש קמא שגה בקביעה שלא ניתן לחרוג לקולא מהמתחם משיקולי שיקום בהתבססו בין השאר על האמור בתסקיר הראשון שנמנע מהמלצה טיפולית ומהארכת המאסר על תנאי. התסקיר הראשון לא היה מדויק ולא בכדי המערער נשלח לתסקיר משלים, שהעמיד דברים על דיוקם, ובו נכתבו דברים שונים וברורים. התסקיר השני המשלים ניתן כחודש ימים לאחר התסקיר הראשון ובכך יש כדי ללמד שאין לתת כל משקל לאמור בתסקיר הראשון.
5. ביהמ"ש קמא שגה בקביעה שלא הוצג קשר בין עבירות האלימות במשפחה לבין העבירות בתיק זה שכן העבירות בשני התיקים התבצעו באותה תקופה ותחת אותן נסיבות וקשיים אישיים בהם היה נתון המערער. גם בהיעדר קשר, מטרת הטיפול היא מתן מענה לקשייו של המערער על אף השוני בסוג העבירות.
6. ביהמ"ש קמא טעה בקביעתו שמאחר והעבירה בתיק זה לא בוצעה על רקע בו קיימת התמכרות לסמים, לאלכוהול או כל התמכרות אחרת, אין כל הליך שיקומי, מה גם שהחוק לא קובע רשימה סגורה של עבירות המאפשרות שיקום.
7. גזר הדין מנוגד לאינטרס הציבורי שהמערער יעבור טיפול ושיקום, כשהוא נמצא מתאים לכך, ומכאן שאינו מידתי וגורם נזק.
8. מדובר במערער שהיה משוחרר משך כל משפטו, התייצב לכל הדיונים, לא ביקש כל דחייה (למעט אחת לשם החלפת ייצוג), כך שלא ברור הנזק שהיה נגרם במידה וביהמ"ש היה נעתר לדחייה קצרה של 3 חודשים למטרת טיפול.
9. ביהמ"ש קמא שגה משלא האריך את המאסר על תנאי שהוטל בגין ביצוע עבירות ישנות מאוד לפני כשש שנים וכשהעבירה בתיק זה בוצעה לפני כ- 3 שנים ושגה בקביעה שלא מצא טעמים מיוחדים המצדיקים את הארכת התנאי, שכן ניסיון הטיפול בהליך האחר מהווה טעם מיוחד.

10. המערער לא סרב לאורך ההליך המשפטי, ואף לאחר הכרעת הדין, ליטול אחריות על מעשיו או להביע בגינם חרטה שכן כבר לאחר הכרעת הדין הוא הביע חרטה וציין שמדובר היה בטיפשות.
11. ביהמ"ש קמא לא נתן משקל ראוי לחלוף הזמן מביצוע העבירות. אין כל תועלת בשליחתו של המערער למאסר בחלוף 3 שנים מביצוע העבירה, בפרט כשיש לו יציבות תעסוקתית ואפשרות להשלמת הליך טיפול ושיקום.
12. נסיבותיו האישיות של המערער מצדיקות הקלה: הוא בן 60, אב ל- 5 ילדים, שוחרר ממאסר בהיותו במצב בעייתי משפחתי, כלכלי ורפואי. מצב זה היווה המניע לביצוע העבירה בתיק זה, אך הוא החל בשיקום חייו והתחיל לעבוד בצורה מסודרת, מצבו הרפואי בעייתי, לאחר שעבר ניתוח בגבו וסובל מכאבי גב. רעייתו סובלת מבעיות רפואיות רבות, לרבות בעיות נפשיות.
13. במהלך הדיון בפנינו הציג ב"כ המערער המלצה ממעסיקו של המערער, תלושי שכר ומסמכים רפואיים.
- כמו כן הציג ב"כ המערער את פרוטוקול הדיון בתיק בביהמ"ש השלום בכפר סבא, את תסקיר המבחן בו התבקשה דחיית הדיון ומכתב העו"ס המטפל במערער בקשר לאותו הליך.
14. עפ"י הכתוב בתסקיר המבחן ובמכתבו של העו"ס שמטפל במערער, הוא משתף פעולה בטיפול, מגלה אחריות ומחויבות למשפחתו ועובד על שיפור התקשורת הזוגית.
- בסיפא התסקיר נכתב שאם גזה"ד בתיק שבפנינו יאפשר למערער להשתלב בקבוצה טיפולית, שירות המבחן רואה לאמץ את הפן הטיפולי ולהעמידו בפיקוחו.
15. במהלך הדיון בפנינו טען ב"כ המערער שמאסר יפסיק את ההליך הטיפולי ואת עבודתו של המערער ויש לאפשר לו להשלים אותם, שכן במשך זמן ארוך הוא לא מבצע עבירות.

תגובת המשיבה

1. העבירות נושא התיק שבפנינו ותקיפת בתו של המערער בוצעו בהפרש של 3 חודשים ו-4 חודשים לאחר שהמערער שוחרר ברישיון ממאסר של 30 חודשים.
2. המערער לא לקח אחריות על מעשיו גם לאחר הרשעתו, ראה עצמו קורבן ולא ידע להסביר את מעורבותו.

3. יש הבדל בין העבירות בשני התיקים, בפרט כשבגין עבירת הרכוש נושא הערעור תלויים ועומדים נגד המערער 10 חודשי מאסר על תנאי בני הפעלה.

בימ"ש קמא היה ער לתיק שהתנהל בבימ"ש שלום בכפר סבא ושירות המבחן לקח בחשבון שאם המערער ייאסר יצטרכו לבקש הפקעת צו המבחן בתיק ביהמ"ש השלום בכפר סבא.

דין והכרעה

1. אנו רואים עין בעין עם בימ"ש קמא את פגיעתו המשמעותית של המערער בקניינה של בעלת הדירה, בביטחונה ובפרטיותה כמתואר בכתב האישום ואת הנזק העקיף שגרם בהתנהגותו נושא הערעור.

כך במיוחד כאשר המערער ניצל לרעה את עבודתו באזור מגורי המתלוננת, ניסה לפרוץ לביתה כשהיא נמצאת בו, ומזימתו לא הושלמה רק בשל התערבותו של עובר אורח שנזעק לעזרתה.

2. לאור האמור, מתחם הענישה שנקבע ע"י בימ"ש קמא בין 7 חודשי מאסר לשנתיים מאסר מבטא נכונה את מדיניות הענישה, כפי שעולה מהפסיקה שהוצגה בפניו, ומתחשב בנסיבות ביצוע העבירה ע"י המערער.

3. כך גם התחשב בימ"ש קמא בכל הנימוקים לקולא ולחומרה שנטענו בפניו ובפניו ע"י ב"כ המערער.

הן עבירת ניסיון הפריצה נושא הערעור והן עבירת תקיפת המערער את בתו נושא תיק בימ"ש השלום בכפר סבא, בוצעו זמן קצר לאחר שחרורו המוקדם של המערער ממאסרו, כאשר בהתייחס לעבירת ניסיון הפריצה שני עונשי מאסר על תנאי בני הפעלה, שהיו תלויים ועומדים נגדו, לא הרתיעו אותו.

4. בימ"ש קמא זקף לחומרת העונש את עברו הפלילי של המערער בעבירות רכוש ולקולא זקף את הודאתו, את הזמן שחלף מביצוע העבירה ואת נסיבותיו האישיות, כפי שתוארו בתסקיר המבחן, שלא המליץ על הארכת המאסר על תנאי ולא בא בהמלצה טיפולית לגבי המערער.

5. איננו מתעלמים מהמלצת מעבידו של המערער ומתסקיר המבחן שהוגש לבימ"ש השלום בכפר סבא, שהוצג בפניו, אך אין בכתוב בתסקיר לפיו המערער משתף פעולה בקשר הטיפולי ביחס לאלימות כלפי בתו כדי לדחות את מתן העונש בתיק נושא הערעור או להקל בעונשו מטעמי שיקום.

טענת המערער כי הרקע לביצוע כל העבירות הוא דומה ונובע מנסיבות וקשיים אישיים בהם היה נתון המערער באותה תקופה, לא הוכחה. מכל מקום, ברור כי הטיפול שהוצע למערער במסגרת ההליך בבית המשפט בכפר סבא, הנוגע לשיפור קשריו המשפחתיים והזוגיים, אינו הולם את עבירות הרכוש נושא ההליך דנן.

6. כך גם לא הוצגו בפנינו ובפני בימ"ש קמא נסיבות חריגות המצדיקות הארכת המאסר על תנאי, והפעלתו, כאשר חלקו בחופף, מבטאת כראוי את הנסיבות המקלות.

7. לאור כל האמור לעיל, אנו דוחים את הערעור.

המערער יתייצב לריצוי מאסרו בבית סוהר הדרים, ביום 1.3.17 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות וגזר הדין של בית משפט קמא.

על ב"כ המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

התנאים שנקבעו לעיכוב ביצוע עונש המאסר יעמדו בתוקפם עד להתייצבות המערער לריצוי עונשו.

ניתן היום, כא' חשון תשע"ז (22 נובמבר 2016) במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד